

Nevtepeno
Poprijéta Devica Marija

1907. febr.

III. letni teczaj. 2. st.

Zmozsna
Gospá Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

REDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szv. Szebestjani.

Vszebina.

Klekl Jozsef: Salve Regina	33
K. A.: Navuk od odpüsztkov, i nisterne opravice, po steroj sze odpüsztki dobijo	34
Klekl Jozsef: Remuzat Ána Magdalena	37
Sz—es.: Kaj je szociáldemokrácia?	39
Bassa Ivan: Kak sztojijo katolicsanszki missioni	42
Szelepec Ivan: Zsivljenje i nasega Goszpodná Jezusá Krisztusa	45
Osztovits Jozsef: Od pobolsanja zsítka	48
(kj.): Navuk za meszec február	53
Kühar: Szalöszi szv. Franciskus püspek	56
Drobizs. — Glászi	60

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Klekl Jozsef plebanos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd, (Vasm.)

Sziromáki, ki nêmorejo zdaj vesaszi plácsati, kak vszako loto tak i letosz lehko po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo meli naednok plácsajo!

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom. Preminocse leto je osztálo nanjega 400 koron. Zdaj zse mámo 800 koron.

NEVTEPENÓ POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

Salve Regina.

Salve Regina po szlovenszkom „Zdrava Kralica“ je ona lübléna cerkvena peszem, stero szv. mati cérkev po vszakoj tihoj mesi moliti i od szv. Trojsztva nedelé do prve adventszke pri popoldenszkoj bozsoj szlüzsbi odpopevati i po dühovnikah escse dvakrát ne dén vtom vremeni opraviti dá.

Z Marijinov pomocsjov bi rad lüblénim estevcom razlozso v tom leti té lepe recsi, záto k zacsétki toga razlaganja szem poszlávim to peszmico :

„Zdrava Kralica, mati miloszti, zsvlenje, szladkoszt i vüpanje nase bodi pozdrávléna ! K tebi kricsimo zapüscsena Evina deca. K tebi zdihávamo zsalosztni i objokani v ,toj szuznoj dolini. Záto obrni, nasa pomocsnica ! tvoje milosztiyne ocsi na nász, i pokázsi nam potom nevolnom zsvlenji Jezusa, blagoszlóvleni Szád tvojega tela. Oh mllosztivna, oh dobrotivna oh szládka Devica Marija !“

(Dale)

Klekl Jozsef.

Navuk od odpüsztkov, i nisterne opravice, po steroj sze odpüsztki dobijo.

Na eden prevecs imeniten i poleg toga prevecs hasznoviten návuk szvéte materécerkvi te scsém sz bozsov pomocsjov navesíti drága krscsanszka düsa. Poszlühni me, zamerkaj szí to moje vcsenjc i szí je oberni na haszek, ka náj lezsé i hitre prides k lübomi Jezusi po tvojoj szmrti. I té imeniten návuk je návuk od odpüsztkov.

Ka náj bomo potrebesino odpüsztkov prav szpoznali, moremo znati, ka po szvesztvi szvéte pokore cslovek dobi vszeh grehov odpüscsenje i vekivecsni kastig, to je, pekla engedüvanje, csi je bio toga vreden i navádno szamo eden deo do csasza terpecsih kastig odpüscsenje i vsze to szamo te, csi sze cslovek tak szpove, kak szveta maticérkev zapovedáva. Sto szpoved dobro ne oprávi, on ne dobi grehov odpüscsenje i za grehe zaszlüzsene kastige szenjemí tüdi ne odpüsztiyo. Ka je pa potrebno k tomi, ka náj sze szpoved dobro oprávi, je szvetlo popiszano bilo v Marijinom lizti 1905 leta.

Da cslovek v szvetoj szpovedi — ka kastige szlisi — szo szamo vekivecsni kastig, to je, pekla resi i navádno számo eden deo taksih kaznih, stere do csasza trpiyo, záto cslovek po szpovedi more za volo grehov duzse trpeti kastige, csi szo njemi gli te grehi zse v szpovedi odpüsztseni. I té vremenitne, gorosztánjene kastige cslovek na tom szveti ma pretrpeti ali z betegom, ali vszevrstznimi neszeccsami, ali szküsávanjom, stere Bog na csloveka püszti; ali pa cslovek szí szam odebere gvüsna dobra dela, na primer: poszt, molitvi i szlemi sze odszlobodi poleg zaszlüzsenja od kastig. I csi na tom szvejti je ne preterpo za grehe zaszlüzsene vsze vremenitne kastige, te v purgatoriumi more escse ne presztáne kastige trpeti lehko edno minuto, edno vüro, eden den, edno leto, vecs let, znábiti de nisterni escse do szodnjega dnéva trpo v purgatoriumi i te pride v nebésza.

I té *vremenitne kastige*, stere po dobro oprávljenoj szpovedi escse gorosztanejo, *sze odpüsztiyo po odpüsztkaj*.

Ka je teda odpüsztek? Odpüsztek je engedüvanje z

vűna szpovedi do casza terpėcsih kastig za one grehe, steri szo zse odpűsztzeni; ka pooblűsztzeni dűhovnik po hasznűvanji zaklűda cerkvenoga vesini.

Po taksem odpűsztek je — bi lehko pravo — odvėzanie od vremenitnih kastig, da szmo od grehov i od ve-kivecsne kastige (od pekla) csi szmo tė vredni bili, odvėzanie zse tak prvele zadobili. Na krűci: *Po odpűsztkah sze odpűsztijo szamo vremenitne kastige i ne odpűsztijo sze po nji grehi* ne mali i ne velki, kak tűdi sze po odpűsztkah nemore engedűvati peklenszka kastiga. Dokecs je greh ne odpűsztzeni, dotecsűsz za on greh zaszlűzsena niksza kastiga sze nemore odpűszťiti po odpűszťki i poszebno, ki je v szmrtnom grehi, tisztű niksega odpűszťka nedobi.

Kakse kűzni (kastige) sze odpűsztijo po odpűsztkah?

Pű odpűsztkah sze odpűsztijo ne szamo one vremenitne (kastige) kűzni, stere bi szvėta maticėrkev na szpokornika nalozsila, liki po odpűsztkah sze one vremenitne kűzni tűdi odpűsztijo, stere cslovek mű od Bogű odlocsene, nűj je pretrpi. (Betegi, neszrecse, zametűvanje, szrmastvo i. t. d. szo takse kűzni, stere bi cslovek mogo za zse odpűsztsene grehe escse trpeti).

Jeli sze cslovek od vszega vremenitnoga lagojega odszlobodi po odpűsztkah?

Ne. Szamo od onoga hűdoga sze odszlobodimo po odpűsztkah, ka nam ne szlűzsi na zvelicsanje. Vu zadoblenji odpűszťkov sze ne odszlobodimo od vszega terplenja. Csi sze odszlobodimo od onoga terplenja, stero szmo szű zaszlűzsili z grehom, ali ne odszlobodimo sze od onoga terplenja, stero Bog posle na nűsz, nűj sze po njem pobolsamo alipa stero zato dű, nűj nazaj v greh ne szpűdnemo. Za takse terplenje nemore zadosťta vcsiniti, űr bi te odpűszťki gűťili popolnosť. To nam preszvetű zgdovűna Dűvid krűla. Za kastiganje njegovih grehov je njegovoga deteta szmrt bila odlocsena; te sze je on molo i posťto za volo szvojega deteta; ali Bog je ne vzeo gor zadosťtacsinenje njegovo, dete njemi je mrlo. Od oni terplenj nasz tűdi ne odszlobodijo odpűszťki, stera tem pravicsnim priliko dűjo na povėksűvanje szvoje nebeszke dike.

Kak dobimo odpűszťke? Szvėta maticėrkev nam od-

püsztké deli, csi gvüsne naprej pizsane molitvi oprávimó; csi gvüsna szvéta meszta pohodimó; csi gvüsna dela, dugovánja hasznújemo; odpüsztki sze escse delijo gvüsni odločenim personam, na példo denem, ki szo v kakso družstvo motrisztópili, ali pa, ki k kaksemi redi szlisijo (redovnicje, barátje).

Odpüsztné molitvi szo: Pobüdenje vere, vüpanja i lübezni; Angeo Goszpodnov je naszveszto Mariji i poprijela je od Düha Szvétoga i. t. d. je tüdi odpüsztna molitev, csi jo te zmolimo, da sze dá na to molitev zvoniti vgojdnó, poldne i vecser i vecs drügi molitev je escse odpüsztnih. Ali ne szmémó pozábili, ka sze odpüsztné molitvi moró z szivov recsjov moliti. Liki klécsati je ne potrebno, kda odpüsztnó molitev molimó, rezi toga dobimó po njoj odpüsztké, ali csi je poszebnó naprej pizsano klécsati pri taksoj molitvi, te jo zse klecsécs moremó oprávití.

Szvéta meszta, za sterih obiszkanje odpüsztké dobimó, szo na példo denem: Krizsna pot Jezusa Krisztusa v Jeruzsalemi. Taksa je tüdi vszaksá drüga *krizsna pot*, stera je k jeruzsalemszkó szpodobno naprávlena.

Ka szlisi poszebnó k krizsnoj poti, ka sze náj po njej odpüsztki dobijo, je potrebno, náj sze poleg cerkvenoga naprej pizsanja gorposztávi i náj sze tüdi poleg toga naprej pizsanja oprávla (Sto scsé odpüsztké zadobiti, ka tisztí neszme v szmrtnom grehi biti, to szmó zse tak prvé csüli. Záto je tanácsno pred oprávlanjom szvéte krizsne poti popolno pozsalüvanje pobütiti za volo zbantüvanja Bogá z nasimi grehami).

Kak sze more oprávití szvéta krizsna pot? Vsze 14 stacij (posztav) moremó v redi edno za ovov zopoditi tak, ka kelko je mogocse, moremó od edne posztáve do drüge idti. (Ka sze pri prvoj posztávi more zacsnote, to tak vszaki zná) Ár je pobožsnoszt szvéte krizsne poti ne drüga, kak k jeruzsalemszkó krizsnoj poti szpodobno oprávlena pobožsnoszt i rávno za toga volo telovno gibanje od posztave do posztave potrebüje. Jezus Kristus je naime z krizsom oblozsen od Pilatusove palacse do Kalvarie brega mogo neszti zsmeten krizs i na toj poti zsnjim vesinjena dela posztávi pred nász vszaksá krizsna pot. On je potü-

vao, mi tūdi idemo od posztave do posztave. Ali esi mi to pobožnoszt szvéte krízsne poti med velkov množsinov oprávlamo i tak nam je nemogocse, kabi vszaksi od posztave do posztave so, v toj okolscsini je zadoszta, esi lűdsztvo na meszti osztáne, szamo more meti volo idti od stacije od stacije, stero sztem vőszkázse, ka sze proti staciji gene, na példo denem, ka gorsztáne, pri drűgoj pá delpoklekne, pri trétjoj sze z obrázom proti njoj obrne; kak sze komi vidi, tak de csinio, náj sze szamo gene proti posztávi.

K. A.

(Dale).

Remuzat Ána Magdalena.

Ka je g. Bog pri narodjenji Magdalene szkázao, je vu njénoj dűsi vszikdár prveksávao po letah. Kem mocsnesa, kem sztarejsa je gracsűvala, tem véksa je bila szvetloszt vu njénoj dűsi, to je tem véksa lűbézen do Jezusa, koga je jedino iszkala.

Csi je kákša rodbina vu grad prisla, jo pohválila, ka je vrla, ne je dugo té hvále poszlűsala, hitro sze je v kákši szamoten kot szkrila i tam Bogá molila. Vu oszmom leti szvoje sztaroszti je roditele za dovoljenje proszila, ka bi med nűne szv. Kláre sztopila. Sztarisje szo sze ne csűdivali nad tem nakanenjom nego dovolili szo njoj li ne, ár sze njim je escse preszlaba vidla. Meszto toga szo jo v eden nűniszki szamosztan vu solo poszlali kde je sz szvojim obnásanjom, pobožnosztjov vszem escse szesztram csűdivanje obűdila.

Deklince szo sze tű na rocsno delo vesile, ali prepovedano jim je bilo szvilne niti hasznűvati, naj sze na prosztoszt vu obleki navádijo. — Ednok je na to delo pazitclica vpamet vzela, ka nisterne szvilne niti falijo. Krivca

iscsejo, i na drūgoga szo ne mogli poszvedocsiti, kak na Magdaleno, ki je tūdi pō isztini kriva bila. Zaprva je tajila, i kda je lázs szpregovorila, pogléd vrzse na eden kep, steri je vlovlenje Jezusa i Judása odájsztvo predsz-

távlao, i mili pogléd Jezusa jo tak geno, ka je jocsics pred nogé nūne szpádnola i sz poniznim szrcom v cerkev setūvala naj Jezusa za odpūscenje proszi.

(Dale.)

Klekl Jozsef.

Kaj je szociáldemokrácia?

Da dnesz den lüdje zse doszta hodijo po szveti, záto telko zse sztanovito zuáte, ka je szociáldemokrácia ne kaksza divja sztívar, ali kakszi csüden masin, ali pa kaksza dobra pitvina, nego szociáldemokrácia je eden návuk. I ka za návuka je to? To je eden divji nayuk : divji kak tigris. To je eden cseméren návuk, cseméren kak vipera-kacsza. Jaj tisztomi, ki med skrample tigrisove pride, ar ga tigris szvojimi osztirimi skramplami sztanovito razcsese i szpijé njegovo toplo krv! Ali sztokrat bole jaj tisztomi, ki med skrample szociáldemokrácije pride, ar ga té krivi návuk szvojimi lazsmi i bláznosztami sztanovito od práve vere szprávi i vmori njegovo düso! Kak csemér vipere pokvari vszo krv csloveka, i gda njemi do szrca pride, te ga vmori : rávno tak cseméren návuk szociáldemokrácije preobrne i pokvari celoga csloveka ; iz postenoga csloveka napravi nepostenjaka, iz mirovnoga pörgara reberiása, iz poboznoga krscesenika hüdoga odpádnika.

Záto naj vi, moji szlovenszki bratje i z menom vréd Krisztusovi vucseniki, gder ne szpádnete med skrample szociáldemokrácije, i gda vam kakszi zapelávec ponüdi kupico szociáldemokrátnih návukov, naj znate, ka je v toj kupici csemér, z sterim zapelavec scsé zagiflati vazo düso : zato vam jaz zselem vu etom liszteki naprejposztaviti navuke szociáldemokracije, da je bodeite poznali i da sze *ne date od njih vkaniti.*

Szocialdemokrácia sze je vu novejszem vremení nrodila. *Prvi zrok* njenoga narodjenja szo *masini*. Eden masin telko vecs oprávi, kak szto dobrih delavcov. I tak, gda szo vu novejszem vremení vucseni lüdjé rázne masine vözgrüntali, ztem je vnogo postenih mestrov zgübito szvoj zaszlüzsek. Tiszti pa, ki szo meli peneze, csi szo rávno nikse mestrije ne znali, szo fabrike posztavili, vu sterih szo z masinami doszta hitrej i doszta falej naprej posztavili vsze ono, ka szo prle rázni mestri z rokami naprávlali. I tak je eden pörgarszki sztan, naime sztan mestrov zgübo szvojo neodvisznoszt. Ar szo mestri mogli vu fabrike sztopiti za delavce, csi szo szí steli kaj zaszlüzsziti i sziveti. —

Ali to bi escse nikse nevole ne napravilo, csi bi sze fabrikanti po Krisztusovih navukaj ravnali. Szamo, ka szo tei fabrikanti vnogokrát kaksi zsidovje ali neverni krsezeniki bili, steri szo szamo na to gledali, naj szvojo mosnjo napunijo. Delavcom szo pa tak málo plácso dávali, ka szo tei ne mogli rédno zsveti. I za to málo plácso szo fabrikanti od delavcov vnogo dela zselali, 12—15 vör na den. I niti v nedelo i szvétek szo ne dáli delavcom pocsitka. I tak je delavcov sztális teski bio i tü i tam szo sze zdigávali nezadovolni glászi delavcov. I té *teski sztális delavcov* je te drügi zrok szociáldemekrácije.

Fabrikanti szo sze poleg toga jako obogatili. Ali szvoje bogosztvo szo szamo na telovno, grehsno vzsivanje obracsali. Delavci szo szi pa to miszlili: Vszaki cslovek je ednáki; zakaj pa te mi szamo delamo, trpimo i sztrádamo, fabrikant pa szamo vzsiva nase trüde? Ida szo fabrikanti delavcom niti nedele i szvétká ne dali, záto je ne csüdo, ka szo delavci razdivjani posztanoli, ar k szv. mesi, predgi i szpovedi szo nigdar ne hodili. Taksi razdivjani i neverni lüdjé szo szi pa lahko etak miszlili: Da je vszaki cslovek ednáki, záto vszaki má ednako pravico vzsivati zemelszka dobra. I zselali szo, naj njim fabrikant telko plácse da, ka do oni tüdi lahko lumpali, kak fabrikant. I to je *trétji zrok* szociáldemokrácije, naime *nerédno pozselenje zemelszkoga vzsivanja*.

Potom szo delavci glédali, kak bi szi mogli pomá-gati, szvoj sztális popraviti. Znajsli szo sze obriszani lüdjé, steri szo sze kre delavcov gorizéli. Ali tei szo na véksa taksi bili, ka szo ztoga haszek, dobiecek szprávlali szebi. Tei krivi proroki delavcov szo gvüsne navuke vküp posztavili, poleg sterih sze delavcov sztális more popravit. Ali kak krivi szo bili tei proroki: tak szo tüdi njihovi navuki krivi návuki. I tei krivi navuki sze z ednov recsjov zovejo *szociáldemokrácia*. Ki pa té návuke drzsijo, naszledüvati seséjo, oni sze zovéje *szociáldemokrati*.

Tá tühinszka recs: szociáldemokrácia, szlovenszki telko zadene, kak drüzsbeno vládanje prosztoga lüsztvá; ár tei szociáldemokrátí to glászijo, ka proszto lüsztvó, toje: delavci morejo vu cslovecsoj drüzsbi vládati, oni morejo ravnati z országom.

I zdaj vam po iméni imenüjem glávne návuke szo-
ciáldemokratov, i taki te vidili, ka szo to zaisztino divji i
csemérni navuki. — Taksi navuki szo eto : 1) *imánje je*
tolvajstvo, ar cslovek szamo tiszto szlobodno za szvoj
imetek drzsi, ka szí je z delom zaszlúzso ; záto velijo szo-
ciáldemokrati — trbe ednáko razdeliti vsza imánja med
vszemi lúdmi ; 2) *cio cslovecsega zsitka* jo to, naj vszaki po
szvojoj voli vzsiva zemelszka veszelja ; za toga volo more
cslovecsa drűzsba zaszlűzske dela vszem ednako deliti,
naj szí vszi morejo kűpiti ono veszelje, stero seséjo ; i
tűdi za toga volo trbe hizsni zakon vkraj szpraviti i zsen-
szke morejo biti obsinszko blágo ; 3) *deco trbe materi*
vkraj zėti i prek dati obsinszkoj cslovecsoj drűzsbi ;
vszako dete more doktor preglednoti i za steri sztális je
rodjeno, za tiszti sztális je morejo vzgájati, ali za delavea,
ali za profeszora, ali pa za umetnika ; 4) *Verevadlűvanja*
ne trbe i tak Bogá tűdi ne trbe vervati ; szv. Matercér-
kev i pope trbe vkraj szpraviti ; 5) *právda i zapoved* je
tiszto, ka cela obsinszka cslovecsa drűzsba za potrebno
csűti, záto ne trbe nikse oblászti, ne caszara i ne krála,
ár lűsztvo szamo vu szebi ma vszo oblászt.

Kaj je to ? Szo to kaksi pravicsni navuki ? Ki má
zdravo pamet, taki vidi, ka je vsze to szleparija, krivica i
bláznoszt ! Pa z tov krivicov i bláznosztjov seséjo szociál-
demokrátí szvet popraviti ? Sto verje to ? Brez Boga, brez
vere sze sztális delavcov nigdár ne popravi !!!

(Dale.)

Sz—cs.

Kak sztojijo katolicsanszki missioni?

oszta csűjete od missionov, steri szo med poganami i krivoverci, zato imate eti na kratci szlan katolicsanszkih missionov:

V Azsii prvo missionarszko pole je v Palesztini, na szvetoj zemli, stero zdaj türk ma vu szvojaj oblaszti. Branitelsztvo missionov je od francuzov na taljanszkoga krala prek odislo, ar zdaj, ka tam krszt-sansztvo preganjajo, szo palesztinszki misszionarje etoga proszili, naj je podpira. Z tem podpiranjem szo dobili dopűsztsenje od türszke vlade, ka szo szi v Jeruzsalemi, Jaffi, Nablusi, Dschenini, i Tiberiasi szlobodno zemliscsa kűpili za nove cerkvi i sole. Vu Kaifa meszti zse dugo pridno delajo za vero szmilene szesztre. V Bethlehemi je drűsztvo Salesiansko, stero ma zvűn Bethlehema Kremisan, Nazareth pa Betsimal. Sze vkűper ma 350 dece po tej mesztah v solaj.

V *Syrii* armenci zandrűgim sztopajo nazaj vu szv. matercerkev vu velki trumaj. Za te szo preminocse leto 3 sole posztavlene v Karborani, Zachli pa v Tarsusi. Vu Beiruti pa v Aleppoi pa na teh krajinaj Jesuitje majo 91 dűhovnikov, pa ka njűvo delo napredűje, je znamenje, ka v „molitveno apostolsztvo“ zvanom pobožsnòm drűzstvi 50 jezero kotrig majo.

Vu *prednjoj Indii* je v tuadraszkoj pűspekiji bilo 303 odrasztsenih i 953 dece krsztsenih. Krsztsenikov je zse 20 jezero. Solarov majo vszevkűper 3452. Vu Kachemirszkoj je odrasztsenih malo bilo, nego sole majo vise 200 dece i lűdsztvo je ne protivno krsztsansztvi. Vu Firangidurami je velka kolera bila, — vnogo mirajocsih sze je dalo okrsztiti. Vu Bettiahi pa Nepali majo kapucinusje 14 dűhovnikov, 15 sol, 417 dece i 11 szírotisnic i 307-ro dece v njih. Na pomocs szo njim szesztre szvetoga Krizsa.

Vu *Perzsi* szo misi vsze zapravile, velki glad tűdi missionarszkomi deli skodi, ar lűdsztva ne imajo z kem vkűprzsaati.

Na *Kitajszkom* je mission raztalani na edno pűspekijo, 38 apostolszkkih vikariatusov (szo tűdi pűspecje brezi sztalnoga sztanűvanja) i na 2 prefekturi. Je zdaj tam 880

jezero katolicsanov i 450 jezero katechumenov, to je taksih odrasztsekih, ki sse zdaj katekizmus vcsijo ino na szv. krszt pripravljajo. Dühovnikov je 1682, z med teh je 546 zse kitajszkoga naroda. To je doszta szamo vu szebi, nego proti celoj vuozsini lüdsztva toga drzsanya csi racsunamo, te szamo na vszakoga 485-ga csloveka pride eden krszt-senik. Sole, cerkve pa spitale posztavljajo gori missionarje po vszeh krajaj, ka z tem lezsi pridobijo pogane.

Vu Korei, kde je med ruszami i japoncami boj bio, je preminocse leto 4100 odrasztsekih krsztseho.

Na japonszkom je 1403 odrasztsekih krsztseho, nego tñ sse je drñgo velko delo zgodilo to, ka je vlada vöpo-vedala, ka vu njihovem drzsanyi katolicsanszka vera szlo-boscino vzsiva ino szì szlobodno zemliscsa szpravla za szvoje potrebcsine.

Na Borneo otoki je 356 odrasztsekih okrsztseho to zadnje leto. Krsztsehnikov vsze vküper je zse 2400.

Afrika. Vu szrednjoj Afriki ide vsze naprej, nego za volo nerazumnoszti lüdsztva morejo missionarje szami zidati, pole delati, mestrije vcsiti — nego z tem sse tñdi narodi pridobijo, steri je rad poszlñhsa. Krsztsehnikov zse preci majo, pa delo lepo ide naprej po razlicni krajaj. Novih missionszkih stacij szo 8 napravili preminocse leto, kama szo missionare vözposzlali sztanñvat med pogane i glaszit vero. Vu izhodnoj Afriki ino Zanzibari tñdi szo 3 nove stacije nasztavlene pa edna znova zidana, ka jo je voda razdrļa, razneszla, ar je z lesza bila cimprana.

Vu missionszkom apostolszkom vikariatusi gornjega Nilusa je 12 stacij i 32 dühovnikov. Zvñn toga 265 ka-techistov, ki hodijo katekizmus vucsit po vesznica. 6 nñn tñdi je vu ednoni spitali. Krsztsehnikov majo 19 jezero, katechumenov pa 13 jezero! Pri zgornjem Kongo potoki je 11 Stacij, nego szamo 6 dühovnikov, ki szo 161 odrasztsekih okrsztili pa ki zdaj 507 katechumenov majo.

Vu jñzsnoj Afriki je 22 Stacij i 16 dühovnikov. Poprek szto odrasztsekih sse je dalo lani okrsztiti. 400 dece majo po solaj.

Vu Transwaali je zse telko katolicsanov, ka szo zse lani velko katolicsanszko szpraviscse drzsali ino je med njimi zse zsadoszta kotrig oltarszkoga szvesztva drñzstva za vekivecno molbo — to pa nam doszta szvedocsi.

Vu zahodnoj Afriki, kde szo vu zacsetki misszionarje nikaj ne mogli napraviti, ar je lüdsztvo lüdi jelo ino grozovitnim grehom podano bilo, je dnesz edna 800 kilometrov duga i 400 kilometrov sörka linia puna z cerkvami i solami i lüdsztvo z veksega krsztsanszko, ali krsztsansz-kim pravicam prijazno.

Amerika. Vu szevernoj Ameriki je vszevküper okoli 14 million katolicsanov. Szveto delo naprej ide tak med sztarimi prebivalcami ete zemle, kak med neszrecsnov decov onih, ki szo eti odnet ta odisli ino vu velkoj szkrbi za zemelszka vekivecsnoszt pozabili.

Vu szrednjoj i jüzsnoj Ameriki je vise 20 novih cerkev is sol zposztavlenih. Med indasn timers indianami i zamorcami tüdi ide delo naprej, nego zsmetnese, ar doszta lagojib peld vidijo od belih, steri szo po imeni katolicanci, nego vnogi hüsi med njimi od poganov.

Ausztralia. Tü tüdi doszta skodi lagoja pelda krsztse-nikov iz Europe, nego zato vu szamoj Ausztralii je zse 300 krsztse-nikov iz onih, ki szo sztarinszki prebivalci ete zemle.

Vu Neupomeranii je zse veszelejsi kep. Krsztse-nikov je 11 jezero, dece vu 63 solaj 2800 i vu 13 sziotisnicaj 350.

Vu Neuseelandi je zadnje leto 353 krsztov bilo — tüdi lepi broj.

Vu Neu-Guinei je 1000 sztarinszkkih prebivalcov krsztse-nih. Mission escse szamo par let sztoji. Na Samoa otoki pa je 6800 katolicsanov zse, nego te mission je zse 60 let sztar.

Europa. Te pa tü tüdi szo missionje? Szo szo: na ruszuszkom, kde je preminocse leto 280,000 düs sztopilo nazaj k pravoj materi, na balkanszkom polotoki pa pred nisternimi tjednami 20,000 — drevo raszte pa csi li ka tü tam njemi malo csesejo veje, kak zdaj na francuszkom, tem bole de gnalo po drügi krajaj, tam pa sze naj poszecse i na ogenj vrzse, kde je lüdsztvo prebozsno i ne mara vecs za szvojo pravo vero.

Bassa Ivan.

Zsivljenje i vcsenjë i nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa.

9.

Bezsáj vu Egyptom.

Gda szo modri od szuncsenoga szhoda odhájali, Jozsef je angelszko opominanje dobo vu szueh, naj bi z Jezusom i materjov njegovov odisao vu Egyptom i tam bi osztano, dokecs novo zapoved ne dobi. Ár de Herodes iszkao detece, naj bi njé pogübo. Jozsef je vcsaszi ono noes gorisztano, vzeo je dete i z materjov njegovov je odpotüvao vu Egyptom, gde je osztao do Herodesove szmrti.

Herodesa je nepresztanoma vmárjala ona miszel, ka od treh kralov iszkano dete na njega gledocs lahko pogibelno bode, záto szí je goridjao, ka gda zvedi za dete, te njé vcsaszi vmori. Csakao je nazaj k szebi modre, ali gda szo oni ne prisli, te sze razszrdo i dao je vsze deco moskoga szpola vu bethlehemszkoj okroglini szpoklati, stera szo od dveh let nizse sztara bilá. Ali zobsztom sze je borio proti Bogi. Neduzsno vmorjena deesica vu szvojoj krvi krszt zadobivsa je vu nebésza vzéta, gde zdaj kak szv. drobna deca vzsivajo vecsno blázsensztvo. Do Jezusa je pa njegova roka szégnoti ne mogla.

10.

Jezus vu dvánejszetom leti.

Herodesa, ki je neduzsno deco dao szpoklati, je bozsa kastiga doszégnota. Mrzécsi mozolje szo sze vövdarili na njegovom teli; vu njih szo sze csrvje zlegli, steri szo vsze njegovo zdrávje podkopali. Vu velkih mokah je mogao on mreti.

Gda je to József zvedo po angeli, vcsasi sze je z detetom i materjov nazájpovrno v Izraelszko drzsánje, ali gda je zvedo, ka vu Judei po Herodesi, szin njegov Arkelaus kralüje, bojao sze je tá nazáj idti, nego je so vu Galileo i vu Nazaret városi je prebivao.

Tam je mirno zsivela szv. drüzsina. Jezus je rászao

pun z modrosztjov i milocso bozsa je bila vu njem. Jozsef pa Maria szta pa vszako leto gorisla vu Jeruzsálem na vüzemszke szvétke. Gda je Jezus 12 let sztar bio, on je tüdi z njima so.

Po szvétkah szta sze Jezus i Maria domo napotila, Jezus je pa vu Jeruzsálemi osztano, ka szo njegovi sztarisje vcsaszi ne opazili; zaprva, gda szo ga ne vidili, te szo szti to miszlili, ka je on med rodbinov i poznancami, tam szo ga iszkali, ali, gda ga nebi med njimi najšli, te szo sze nazájpovrnoli vu Jeruzsálem. Na trétji dén szo najšli Jezusa vu cérkvi med pismoznancami, kak je njé poszlüsao ino szpitávaó. Vszti pa, ki szo njega poszlüsali, szo sze csüdivali nad njegovov csednosztjov ino odgovárjanjom.

Maria száma z Jozsefom sze je csüdivala ino je pitála : Szinek, zakaj szti nama tak vcsino ? Ovo ocsa i jaz szva te zsalosztñiva iszkala. Jezus je pa na to odgovoro : Zakaj szta me iszkala ? Zuati bi mogla, ka jaz vu onom morem delati, stero szlisi na diko mojega nebeszkoga Ocsé. Ali sztarisje szo ne to razmeli, ka njim je on pravo.

Po tom sze je sz njima nazájpovrno vu Nazaret. Pokoren je bio szvojim sztarisom, rászo je vu csednoszti, letah, prijaznoszti pred Bogom i lüdmi..

11.

Predganje szv. Ivana Krsztilela.

Priteklo je zse ono vremen, naj bi Ivan, szin Zakariasov, zácsao pripravlati pod Goszpodnovo. Osztro je zsivo vu püsztini, z koszminja naprávleuo opravo je noszo, stero je z remenim pojászom vézao k teli; jesztvina njegova szo bilé kobilice i méd. Vcsaszi zaprva je pokoro glászo obiszkajocsi vszo jordánszko drzsánje z mocsnim glászom je predgao : drzste pokoro, ár sze priblizsáva králesztvo nebeszko, Zvelicsitel sze dnesz — vütro szkázse. Osztre njegove recsi szo vnoge na pokoro podignole.

Ivana glász je zse vu Jerussalem priseo. Zsidovszki vládnice szo pa pope i levite poszlali k Ivani, naj bi ga opitali, sto je on. Ivan je pa poszlancom ocsivesztuo

povedo, ka je on ne Krisztus, ne Eliás, ne eden z proro-
kov; nego on je glász kricsécsega vu püszkini, steri to
oznanjúje, naj bi sze priprávlala pod Goszpodnova. To
szo zdaj escse pitali od Ivana, zakaj tak krsztesávas, esi
szi ti ne Krisztus, ne Elias niti prorok? Ivan je pa od-
govoro: Jaz z vodov krsztim; jeszte pa med vami, koga
vi ne poznate. On je, ki za menom pride; esi je glih
pred menem nasztano, i jaz szam ne vreden, ka bi re-
menje obüteli njegove odvézao. Vsza eta szo sze vu
Bethánii godila, gde je Ivan krszto pri Jordán potoki.

12.

Jezus sze dá okrsztiti.

Vu treszetom leti szvoje sztaroszti je Jezus odsztavo
szvoj blázseni ocsinszki dom i z Galilee je so vu jor-
dánszko drzsánje, gde je Ivan krszto, i on szam sze je
zselo od njega okrsztiti. Ivan sze je vözgucsávas govorécsi
k Jezusi: jaz bi sze mogao elati od tébe okrsztiti, i ti
prihájas k meni? Ali Jezus njemi je odgovoro: Püszli
zdaj to, ár tak moremo szpunjávati volo Ocsé mojega. Po
tom sze je Ivan zse vecs ne vögucsao, nego okrszto je
Jezusa; i ovo odprla szo sze nebésza i vido je nad szebov
Dühá szv. vu golobecsoj podobi, z nebész szo sze pa ete
recsi glászile: To je moj Szin lübleni, steri sze meni
prav dopadne njega poszlüsajte.

II. Rázlocsek.

Jezusa ocsivesztno zshivlenje.

1.

Jezusovo prvo predganje.

Jezus sze je vu moci Dühá nazájpovrno vu Galileo
i njegov glász je razueseni bio po vszeh drzsávah. Vcsio
je vu cerkvah i zvisávali szo ga vszi, ki szo njega
poszlüsali.

Vu Názaireth pridocsi gde je gori zrászao, eduo szo-
boto je poleg návade so vu církev, gde je gorisztano, ka

bi csteo szv. pismo. Knigo Jezaias poroka szo njemi vu roké dáli, stero gda bi goriodpro, ele recsi je csteo :

Düh Goszpodnov nad menov, záto je mené gorinamazao ino odposzlao, naj bi veszéli glász nazvescsávao szíromákóm, ozdrávlao lüdi potruga szrcá, odszlobodjenje oznanjúvao voznikom, szvetloszt szlepim . . .

Vszi, ki szo nazocsi bili vu cérkvi, szo na njega povisznoli szvoje ocsi csakajocsi, kak de razlagao goriprecstete recsi.

Jezus je pa pravo : dnesz szo sze szpunila pizma pred vami. Tak da bi pravo : jaz szam, od koga gucsi prorok, mené je gorinamazao i poszlao k vam Goszpod, naj bi szpuno, ka je na méne zavűpao.

Vszi pa ki szo ga poszlűsali, szo sze zacsűdivali nad njegovimi recsmi ino szo edendrűgomi pravili : Ne li to je szin Jozsefov, teszácsov. Odked je vzeo to znanoszt i modroszt, stera sze z njegovoga vcsenjá szkaszűje ?

Szlepec Ivan.

(Dale.)

Od pobolsanja zsitka.

Malo sze jih nájde, steri bi celo doipovedali z nebész. Najveksi hűdodelnik tűdi sze scsé zvelicsati, pa záto szvoj zsitek pobolsati, ár sze vszaksi znász boji szodbe. V szrci vszaksi verje i dobro zná, ka strasna bo kastiga tej, steri szo v szvojem zsvilenji Jezusa Krisztusa szpoznati ne steli. Dobro znamo to, pa itak tak zsvemo, kak da bi ne znali, kak da bi po szmrti ne biló nili szodbe, nili nebész, niti pekla . . . Za vsze sze szkrbimo, zevszem sze trűdimo, szamo za to ne, za koj szmo duzsni szploh delati. To je pa nase zvelicsanje. Zvelicsanje more biti najvekša szkrb nasega zsitka — pa itak na zvelicsanje miszlijo náj menje lűdje.

Vszi sze v pekeo szprávlajo, csi glih sze ga bojijo. Ka sze pa ne bi trbelo pekla bojati, na to edno skér znám: pobolsati szí zsitek.

Da ne bi grehsili, trbe nam znati bozse zapovedi,

pa poleg njih zsveti. Ali to je nevola, ka mi ne máramo tak za vcsenje i peldo Jezusa Krisztusa, kak nam szv. evangelium naprejdávrle, po szvetkaj i nedelaj dühovnicje vu cerkvi razlagajo, nego to bi steli, ka bi sze bole szv. evangelium kre nase vóle drzsao. Ete szvet zato osztavi

evangelium, ár evangelium ete szvejt osztaviti zapovidávle. Ali nescem zdaj gucsati od teh, steri vu szvojoj gizdoszti proti Bogi sze posztavijo, i szamovolno sze podaja v pijanoszt, tovajijo, necsiszto zsvljenje, nego od teh, ki sze scsejo zvelicsati, to vecskrát v pameti májo, ali poleg toga li ne delajo szvoje zvelicsanje. osztanejo szamo poleg dobroga nakanenja. Pun je pekeo z taksimi, steri szo doszta dobroga nakánili vesiniti vu szvojem zsvljenji, ali záto nikso dobro delo ne szo doprineszli.

Ti to pravis : Jaz bi sze rad zvelicsao ! Bole to právi : Jaz sze scsém zvelicsati. — Da sze pa scsém zvelicsati, scsém sze tūdi pobolsati. Protipovem pijanoszti ; gda pa znám, ka szam szlab, ogibati sze scsém pijanoga tivaristva pa moja noga vecs ne bo zvūn dopūscsenoga velikoga zroka prek prapa ostarie sztopila. Protipovem vszaksemi hūdomi deli. Scsém vsze nazaj povrnoti, kvare na meszto posztaviti, csi szam koga znoro, ali kaj po krivici vzeo. Osztáviti scsém grehsno lūbeznoszt. Odpūsztim vszem, steri szo mené zbantūvali, ali kvár meni delali. Csuvaó sze bom komi lagojo példo dati, pa nadomesztim, stere szam do zdaj dao. Telo, pamet i szrcé moje Bogi aldūjem. Zvelicsati sze scsém, pa záto scsém vrélo poleg dūsneveszti szvojeaga sztalisa duzsnoszti szpunjávati . . . Dobra zsenzka, dobra dekla, dobra goszpodarica scsém biti, dober mózs, ocsa, szin, goszpodár scsém biti po tom. Zvelicsati sze csém, pa záto po toj poti scsém hoditi, stera tá pela na zvelicsanje, szpunjávajocs deszétere i cerkvene zapovedi.

Kak je to, ka sze scsemo zvelicsati, ali nescsemo po poti zvelicsanja hoditi. Pri vnogih sze zgodi, ka volo majo, ino nakanenje Bogi szlūzsiti, ali rávno te hūdomi dūhi tūdi szlūzsijo. Ti sze tūdi csés zvelicsati, ali tak, ka ne bi trbelo nikaj sze szkrbiti za zvelicsanje. Rad bi sze zvelicsao, ali lūbis szvecke veszelica. Rad bi sze zvelicsao, ali záto lagoje pajdástvo tá pūsztití nescses. Ti na klopi osztarie szedécs scsés szí premislávati od tvojeaga zvelicsanja. — Ovi drūgi bi sze tūdi radi zvelicsali, ali to záto na duzse odlasajo govorécsi : gda szam szí szpuno na zemli vsze moje zselenje, te sze hápim szkrbeti sze za zvelicsanje. Ár kaksa bi bila tá mladoszt, stero bi vu csiszto csi

prezsivo? Gda sztári bodem, te to szamo od szebe pride, ali zdaj te mláde dni trbe prezsveti. Ka bom delao na sztáre dni, csi zse zdaj v pokori zsvém? Zdaj sze trbe spilati, zdáj trbe pleszati, ar vu sztaroszt zadoszta vremena bomo meli na zsaloszt! Tak ti szkrb za zvelicsanje vszikdar na prisesztno vremen odlásas, ar to miszlis, ka tak dugo bo tvoja mladoszt. Pa zaisztino, zse ti vlaszje szeri grátajo na glávi, ali z notraj zato mlado pozselenje prebiva, tvoje pobolsanje pa na duzse osztane. Da szamo to prisesztno vreme ne bilo prikeszno, gda naimre — pravi szv. pizmo — zse ne bos meo vremena.

Ne pravi to, ka je pobolsati sze jáko zsmetno delo. Isztino je, ali rávno záto sz tem véksov szkrblivosztjov moreme delati, kem bole zsmetna je nasa duzsnoszt? Pitam te, jeli sze mogocse lehko zvelicsati tebi, csi brezi kakse potrebsine hodis z ednoga meszta na drúgo, z szenja na szenje, osztavis hizso, povrzses deco, goszpodársztvo tvoje, pa tak to drágo vremen zaprávlas dén i nocs? Jeli ka szí scsés resiti tvojo dúso od greha, zato poisces grehsno pajdástvo, pa sze mejsas med lagoje? Zkem menje sze szkrbis za pobolsanje, pa z kém bole na duzse odlasas to, z tém menje bos zvedo cio i potrebsino pobolsanja, pa tak vszigdár bos bole trdo, bole razvűzdano szrcé meo k pobolsanji.

Pravis, ka je zsmetno sze zvelicsati. Ali te pitam: ka je lehko, ka je brezi trűda? Brezi dela niti eden sznop szilja nemores vkűpszpraviti. Pa te pitam, ti grehsnik: gda szí zvelicsanje zaprávlas, niksega trűde te neimás? ali pa miszlis, ka tá pot, stera v pekeo pela je szamo z rozsicami poszipana i nega trnja na njoj? Oh ne! hűdi dűh je ne tak darotiven sz szvojimi dári, kak szí ti to miszlis! Ka veszűlja szí meo vu necsisztom zsvlenji, drága bos ti to plácsao, ar zsmeten je lauc, steroga hűdi dűh na tebe dene: zsalosztna sztaroszt, dúzne veszti mantránje ti bű plácsa! — Zakaj sze pa ne sztaramo za volo najzsmetnejsega dela, csi nam trűde obilno plátijo, v taksem sze pa nikaj ne trűdimo, za stero vekivecsno plácso dobimo? Pa csi rávno nakánimo, i zacsneho sze szkrbeti za zvelicsanje, nikaj szmo ne sztalni, mocsni, ka bi do konca osztali vu dobrom. Komaj sze próti pűvedamo grehi, komaj na szebe zememo Krisztusov szladki

tehr, zse bi radi bili, naj ne bi trbelo trpeti kastigo za sztáre grehe. Sze pozábimo z velkoga nájema, pa bole vpametzememo trüde i britkoszti, stere najdemo vu bozsoj szlüzsbi, pa záto szpadnemo. Szmo szlabi vu boji, nemarni vu deli, jáko-jáko nesztálni vu dobrom. Zadosztali lüdihi sze pa zvelicsa, szamo mi szi szprávlamo szkvarjenje. Vnogi povrzsejo te szvet za volo bozso, mi pa Bogá osztavimo za volo szveta i hüdoga dühá. Gledajte szvéce, kelko szo pretrpeli, kak szo delali oni za zvelicsanje. Pa mi do denesnjega dnéva ka szmo delali? Známo ka na zvelicsanje potrebno vu szrci meti deszétere i cerkvene zapoveli. Kak szmo mi szpunjávali té zapovedi do dnesz? Jeli je to tak zsmetno, ali nemogocsno delo Bogá lübiti z celoga szrcá, blizsnjega, kak szamoga szebé? Gledajte, kelko jih je zse vu nebészaj? Csi szo te mogócsi bili, zakaj ne mi tüdi? Ne je mogocse, csi nam Bog ne dá szvoje szvete miloscse pomocs: ali to miloscso Bog vszaksemi dá, ponüdi, steri sztalno pa z isztinszkoga szrcá njega proszi zanjo.

Szproszí szi záto to bozso pomocs, pa szkricsi gor z poniznoga szrcá: Pridi k meni G. Bog! z tvojev preszvetov pomocsjov i miloscsov, i dáj v pamet mojo szvetloszt, naj jaz szpoznavsi kak velko i szkrbi vredno delo je zvelicsanje, mocsen bodem, pa sztalén vu vszaksem trüdi, v sterom szam dnesz escse tak szlab, ki sze od vszega bojím, ka bi osztavo nemarnoszt, stera me ne püsztli szpunjávatí tvoje zapovedi. Oh daj nam tvojo milozscso, naj bi mogócsi bili osztaviti naso nepremislenoszt stera tvoje dáre zapravi, vsze zacsne, nikaj pa ne dokoncsa. Pelaj nasz lübléni Jezus po toj poti, stera k tebi pela, i daj nam, naj vszigdár na te tvoje recsi miszlimo. Ka haszni csloveki, csi celi szvet zadobi, szvojo düso pa pogübi? Ka haszni csloveki, csi szi spravi vsze bogaszstvo toga szveta, düso szi pa zaprávi?

Zvogrszkoga: *Osztovits Jozsef.*

Navuk za meszec február.

Drüga nedela vu poszti.

To nedelo sze zacsne v nasoj püspekiji vuzemszka szpoved, stera trpela bo do Jezusovoga v nebo idenja, to je escse 40 dnij po vüzmi. Vsaki krs-csenik sze je duzszen vu tom vremem ednok vredno precsisztiti, cse szí nescse na düso szmrtnoga greha zamazati i pekel szí odpreti. Zsalosztno je to, kda sze deci zapovedávati more, naj oco obiscsejo, tem bole zsalosztno je pa to, csi niti na to zapoved k njemi ne prihájajo.

Naj mi ne bodemo med tov nezahválnov Jezusovov decov drági csteveci, premiszlímo szí zsnjegovov miloscsov, ka szmo zvün vüzemszkoga vremena escse vecspot duzsni to vcsiniti.

Duzsni szmo k szv. precsiscsávanji hoditi. Jezus lübéni nam je to veliko zapoved dao: „*Lübi Goszpoda Bogá tvojeja zceloga szrcá, z cele düse, z cele pámeti, ze vsze moci tvoje*“. To teliko pomeni, ka vu tvojem szrci, vu tvojoj düsi, vu tvojoj pámeti vu tvojem celom bitji ne szme meszta dobiti niti vrág, niti szvet sz szvojimi grehi, nego jedino Bog; tá zapoved ti to nalozsi, ka tvoja düsa jedino v Bogi i on jedino v njoj more prebivati i zsveti. Kak je to mogocse? Po szv. precsiscsávanji. Poszlüsaj Jezusove recsi „*Zaisztino, zaisztino velim vam, cse ne bodete jeli telo Szina cslovecsega i ne bodete pili krvi njegove, ne bodete zsitka meli vu szebi*“ (Ján. VI.) Té zsitek je pa lübézen do Bogá kak szv. János píse „*Ki ne lübi, vu szmrti osztáne*“. Cse scsés záto drági krsccsenik právo lübiti Bogá kak on zapovedáva — pa szí to duzszen vcsiniti, to je cse scsés zsveti za Bogá, te *mores k szv. precsiscsávanji hoditi*, ono ti dá za düso lübézen, ono jo v zsitki obdrzsi.

»Jaz szem pot, pravica i zsitek« právo je Jezus. Csi scsés zsveti düsa, k Jezus idi, zsitek je on, dá ga tebi tüdi. Ti bi rad drági krsccsenik v nebo priseo, ti bi rad tam Jezusa glédao i zsnjim sze na veke veszelio. Lepo i hválevredno zselenje je to. Ali zapomni szí, brezi szvétoga precsiscsávanja tá ne prides. Jezus szám právi to »Jáz

szem zšivi krüh, ki je znebéš dolipriseo; ki je z toga krüha, zšivo bode na veke, krüh, steroga jaz dam, je moje telo za zšitek szvetá». (Ján. VI. 50.). Csi z Jezusom na veke scsémo vnébi zšiveti, zsnjegovoga tela jeszti moremo, to sze pa pri szv. precšiscsávanji godi, duzsni szmo záto knjemi prihájati.

Vszaki za velko drzši szvoje postenjë i csi nikaj drügo neima, kak njé, vsze má, ár te g. Bogá tüdi má. Da sze to szamo od szébe razmi, ka nega postenjá brezi postenoga zšivlenja, postenoga zšivlenja pa ne ga brezi Bogá.

Na té posteni Bogi dopadliv zšitek nasz pá szv. precšiscsávanje pomore. Jezus nam právi »*Brezi méne nikaj ne morete csiniti*« (Ján. XV. 5.) posteno zšiveti záto tüdi nemoremo brezinjega, csi nikaj nemoremo brezi njega. Njega pa pri szv. precšiscsávanji dobimo, duzsni szmo záto k njemi hoditi.

Niscse neszme na szveti g. Bogá sz szmrtnim grehom razzsáliti, ár je to nájvéksa nezahválnoszt nájvéksa hüdobija. Szmrten greh g. Bogá celo zavržse i vragá polübi, Jezusa, njegovo králesztvo povržse i pekel szí odpré. Kak nasz szv. Pavel apostol vcsi, szmrten greh Jezusa tak razzsáli, kak zšidovje, ki szo ga krizsali. Kamenó szrcé, pokvarjena düsa je szamo mogocsa tak gresiti. Pa vszi szmo mogocsi táksi grátati. csi vrásztva ne bomo notri jemáli. I to vrásztvo je szv. precšiscsávanje. Ono nam dá mocs, ka szmrtno ne gresimo. Szv. materecérkvi vcsenjë je to, stero je na obcsinszkom trientinszkom szprávicsi pred nász dála, duzsni, szmo je gorivzéti i duzsni szmo zato k precšiscsávanji hoditi.

Vszaki cslovek scsé blázseni biti. To v naturi mámo vszi, Goszpodin Bog szám je to zselenje v nász vcepo, kda nasz je sza szvojo podobo sztvoro; ki naime nepremenlivoga vekívecsnoga blázsensztva vzsívanje má vu szebi.

Na szveti mogocšno blázsensztvo nam pa szvéto precšiscsávanje dá, duzsni szmo záto k njemi hoditi, kak szmo po naturi duzsni blázsensztvo iszkati. Jezus nam da to blázsensztvo, on jedini nam právi »*Hodite k meni vszi, ki sze trüdlite ino szte obterseni, jaz vasz olehkotim*«. Kda szmo v nevolah, tezsávah, ne szmo blázseni, olehsanje od njih

nam je szamo odpré. To olehsanje pa Jezus dáva, záto li k njemi, ka szv. precsiscsávanji.

Drúgo pitanje je, kelikokrát szmo sze duzsni precsiscsávati? Szvéte maticérkvi strta zapoved nam pod szmrtnim grehom nalozsi »*Grehe szvoje vszako leto poleg právde szv. materecérkvi szvojemi lasztivnomi szpovedniki vadlúj i nájmenje ednok okoli vüzma oltárszko szvesztvo k szebi primi*«. Ki toj zapovedi zadoszta nevcisini i sze niti na szkrádjoj vüri nescse szpovedati i precsisztiti, katolicsanszki dühovnik ga neszme pokopati.

Poleg té zapovedi szmo duzsni ednok; i szvéta maticerkev tak právi *nájmenje ednok*, vecskrátno precsiscsávanje zsele, szednim je ne zadovolna. Na trienszким obcsinszkom szpráviscsi je szv. maticérkev to zselenje pred nász dála, ka bi gosztokrát, csi mogocse vszaki den prihajali k szv. precsiscsávanji i zdajsnji rimszki szv. Ocsó szo odlocsili toiszto i dopüsztili vszem krscsenikom i njé vsze szrcsno nato goripozvali, naj gosztokrát, cse mogocse vszaki dén sztopijo k szv. obhajili naj szamo neimajo na düsi szmrtnoga greha i naj szvoje zselenje szpovedniki odkrijejo, ki njim poleg njihovoga düsnoga sztána zná dokoncsati, kelikrát szlobodno Jezusa k szebi vszemejo. Záto dráge düse lik Jezusi! Le k Jezusi gosztokrát. Brezi njega nemorete szveto zsiveti, brezi njega nemorete v nébo priti, záto li k njemi, le k Jezusi! Le k Jezusi kotrige spekulijszke, rozsnovenszke, brezi njega nemorite dobra Marijina deca biti! Brezi Jezusa nemorete mladenci i mladenke csiszto, zákonszki verno zsiveti, záto li k njemi, le k Jezusi! Brezi njega nemoremo szrcsno moreti, záto li vszi k njemi, vszi k Jezusi!

Lübléni Jezus je nazvesztvo szv. kortonszkoj Margeti, ka njénoga szpovednika bogato plácsa zato, k njoj je goszto precsiscsávanje preporácsao. Vidite. Jezusi je povoli, naj knjemi idemo, záto li k njemi, li k Jezusi. Szv. Gertrudi sze je tozso »*Jaz szem oltárszko szvesztvo nesztao, kabi z lüdmi bio, i oni ne prihájajo kmemi. Ki koga od gosztoga precsiscsávanya odrátajo, prekrátijo mi veszélje*«. Ki sze z gosztoga precsiscsávanya norcsárijó, vrági szlüzsjó, ki je velikí neprijátel nájszvetesega oltárszkoga szvesztva« právi O. Avila. Ne dajmo sze zmotiti, ne szlüzsimó vrági, ne krátimo Jezusi toga neduzsnoga veszélja, hodimo radi k. szv.

precisicsávánji. Hodimo szlabi, naj grátamo mocsni, hodimo mocsni, nej ne oszlabimo, hodimo betezsni, naj ozdrávimo, hodimo zdravi, naj ne obetezsámo, hodimo nepopolni, naj popolni posztánemo, hodimo popolni, naj popolnoszti nezgübimo. Hodimo mládi, naj sze veszéli sztári dnévov vcsakamo, hodimo sztári naj szi escse vékse veszélje, v nébi zaszlüzsimó. Oh hodimo vszi vecskrát, gosztokrát sz csisztim szrcm, nej sze navcsimo na dobro precisicsávánje.

(k.)

Szaloski szv. Franciskus püspek.

Szaleski szv. Franciskus je bio prevees poniznoga i lübeznivoga szerca cslovek. Kak je on z celov mocsjov na to gledao, ka naj poniznoga i krotkoga Szerca Jezusa vszigidár i vszeh okolscsinaj naszledüje, tak je to krotkocso i poniznoszt tüdi drügim jáko preporácso z recsmi i pisanjom. Da je tak prevees poniznoga i lübeznivoga szerca bio, szo ga radi gorpoiszkali vszaksega sztána i nature lüdje. Za doszta je bilo sze szamo na njega zglednoti i njegove prijazne reesi csüti i sze je zse ztostom napunilo tuzsno szerce na pokoro pobüdila hüda vola.

I gde je zagledno te imeniten szvétec szvete matere cérkvi najprvle szvetloszt szunca? Na Francozkom nisterne kilometre dalecs ad Annecy várasa, v Szalez grádi, gde szo njegov ocsa Szalezi Ludvig grof z szvojov cfamilijov prebivali. Njegovi sztarijsje szo z veszeljom csakali njegovo narodjenje, ali njuvo veszelje sze je na zsalszt obrnolo, gda sze je Franc 1567. leta dva meszeca pryle narodo, kak bi sze mogo. Prevees szlab je bio i szo sztarijsje niksega trosta ne meli, ka bi gorzrászo. I slo bi szi szi v zsacsétki vüpo miszliti, ka sztoga gingavoga deteta ednok na velka dela odlocseni poszlanec bozsi grata!

Mogocse, ka sze je njegovoj pobožsnoj materi szomlilo, ka Bog nika poszebnoga scsé znjenim szinom vesiniti, da je vidla, ka dete ne kabi bole i bole vehnolo, nego redno je mocsnejse i jakse gracsüvalo i kem bole sze je poveksávalo v vrszti, tem bole je ponizuo i pobožsno gracsüvalo. Mati ga je rada szebov pelala v cerkev i je pred njim szvecov zsvilenje rada cstela i njemi razlagala. I kak pazlivi je bio té szinek vu poszlühsanji zsvilenja szvécov, kak sze je pascso naszledüvati ono, ka je csüo, ka je eden ali drügi szvétec csinio. I mati njemi je na to tanácse i prilike dávala.

Navádo je mela po Franceki poszlati milodáre szíromákóm i té mali grof kak veszelo je bezso z milodárom k szírmákóm i dosztlakrát je sztem nancs ne bio zadovolen, nego je escse z szvoje hrane tüdi delio álmstvo. Csüdivanja je vredna ona pokoresina, stero je on szvojim sztarisom kázao csi szo njemi pravli, ka náj sze ali tá szede i náj bode na miri: je veszelo tam oszto, kak dugo je meo zapovedano. Prevecs je rad isztino guceso. Csi je kakso falingo vesino, rájsi je kastigo preszto, kak pa bi sze zlagao. Ka pa szlisi njegovo opravo, je vszigdar bole proszti oblecs dobo od szvojih sztarisov i sze je prevecs csiszto noszo i to navádo je escse szledi, kak odrasztseni tüdi drzso. I gvüsna mozska resznoszt sze je szkazsüvala na njem zse v njegovom detinsztvi tak v hodbi kak v govorenji.

Ocsa szo ga na drzsávno szlüzszbo zseleli dati vönavcsiti, záto szo ga v Paris poszlali v sole, kama je szv. Franc v družstvi ednoga dühovnika potüvao. I tü je imeñüvanja vredna njegova pobožsna mati, stera ga je z etemi recsmi poszlala na dugo pot: „Moj szinek, bole te naj vidim na szmrtnoj poszteli, kak pa kabi csüla, ka szí szmrten greh vcsino.“ Na ocsé zapoved sze je escse jahati, pleszati vcsio v Parisi, kak je v onom vremeni pri grofoszkój deci naváda bila; ali njegovo szerce ga je li vszigdár na poti pobožsnoszti pelalo, stero je zgled njegove materé njemi tak lepo pokazo. Jáko je rad vküpe priso v Parisi zednim kapucinszkim redovnikom, ki je prevecs pobožsen bio i ga je v dühsevni zsiték szploj bole-bole notri szpelao. I kak jáko je rad bio vszaksoj

recsi, stera ga je k Jezusi vábila, je sztem vöszkázó, ka je vszaksi tjeden k szvetomi obhajili sztopo. Do te ga mao je vsze dobro i lahko slo njemi: ali Bog je po tom na njega velko dühseвно sztiszkávanje poszlo, iz steroga je Franc po velkom i britkom vojüvanji kak obládajocsi voják Krisztusa vöpriso.

Gda je naime szv. Franc v szamosztani Jezuitov v Parisi zvršávo szvoje vcsenje, ednok ga szamo ona sztrahovitna miszeo zapopadne, ka je naveke szkvarjeni i od bozsega lica odvrzseni. Szi lahko miszlimo, kaksa tmica je szela na njegovo düso i kakse zburkanje na njegovo szerce stero je do tega mao tak velki mir vszivalo. Ne je najso vecs niksega veszelje v pobožsnoszti, na vsze, ka je szvetoga csteo ali csüto, je vecs nikse gorecsnoszti ne csüto. Szamo vragá szküsávanje je bilo vedno pred njegovimi dühsevnimi ocsmi: Ka za Franca vecs pomocsi nega i ka vsze, ka za Bogá csini, je zobsztönszko delo, ár je njegovo vekivecsno szkvarjenje gotovo i sze nazáj nepotegne. On, ki je Bogá tak prevecs lübo, je malo ne mro od velke zsaloszti na ono mislenje, ka je on na to odlöcseni, náj Bogá na veke odörjáva i blázni. Nezgovorna bojaznoszt od pekla, sztrahovitno zburkanje njegove dühsneveszti ga je z cela v globoko zsalosztt zakopalo, iz stere sze je vecs odszloboditi ne mogo. Ta velka szküsnja je escse njegovomi teli skodila. Njegovo mocsno telo je oszlabilo.

Nocs i dén sze je vedno joko i britko zdihávae. Ne je mogo jeszti i ne szpati i tak sze je prevecs dolposzűso. Vsze je na z notrasnji beteg kázalo, steri je njega szkrivno cerao, i velke bolecsine, stere je v vszeh szvojih kotrigaj csüto, szo ga szkoro od vüpanja szpravile. Zobszton szo ga szpitávali, ka njemi je, on je ne ovado. Szramota, drűgim ovaditi, ka je on med szkvarjene zracsunani, bi ga pred vremenom vmorila. I takse nezgovorno dühseвно vojüvanje je szíromák mladenec eden meszec duzse trpo. Ali Bogi sze je zadoszta vidla ta szküsnja, stero je On zato poszlo na toga mládoga grofa, ka náj sze v szvojój mocsi nigdár nevüpa, ka vecs náj sze v poniznoszti potrdi i naj tak iz njega eden preszvecseni düsevni voditeo gráta drűgim na poti zvelicsanja. Odszlobodo ga je od nje brez vsze cslovecese pomocsi.

Na nadigávanje bozse je v Parísi v cérkev szv. Stevana so, gde je v 17 leti szvojega zsvljenja vekivecsno csisztoszt oblúbo. To prvo, ka je v cerkvi pred njegove ocsi prislo, je bio eden kep Blazsene Devica Marije. Té pogléd na vüpanje nadigne njegovo szerce na zmoszno proszno B. D. Marije; na zemlo je szpadno i sze je za nevrednoga vadlúvao k szmilenomi Ocsi nebeszskomi sze obrnoti, záto je B. D. Marijo oproszo, náj njemi od Boga ono miloscsso szproszi, ka, da po szmríti bo tak neszrecsen, ka bo Boga v pekli na veke odúrjavo, náj ga itak v zsvljenji szvojem z celoga szerca zna tübiti. Na to je med szkuzami zmolo prelepo molitev szv. Bernárda :

„Szpomeni sze najdobrotivnesa Devica Marija ! ka je od vekomaj ne csüti, ka bi ti koga pod tvojo obranbo bezsécséga, tvojo pomocs proszécéga, k tvojoj priprosnji sze povrnécéga kda osztávila. Navdüseni sztem vüpanjom sze jaz tüdi k tebi obrném Devica, Mati Devic, k tebi prihájam, pred tebov jaz gresnik jecsécs posztanem. Ne zavrzsi Mati Recsi (Jezusa) moje recsi, nego milosztivno je zaszlisi i poszlühni. Scsem, i proszim te pa to pred tebov tüdi szpoznam — po tvojoj najdobrotivnesoj priprosnji szproszi meni i vszem mojim tvojemi nevtepenomi szrci zroczenim bratom právo pozsalúvanje grehov, celo povrnenje, ka tak Mati tvoji vredni szini posztanemo :“

I ovo ! tá molitev je vcsaszi poszlühnjena grátala. Franc je vadlúvao, ka kak je to molitev opravo, sze njemi je vcsaszi tak vidlo, tak dabi sto zsmeten kamen dolzdigno iz njegovo szerca. Szladko vüpanje je szelo v njegovo szerce i v tom vüpanji je na telko sztálen gráto, ka je onoga mira vecs nigdár ne pogúbo.

(Dale.)

Kühar.

Drobizs. — Glászi.

Zsivio Tamásda! Znate, ka je to Tamásda? To je edna veszmica na vogrszkom, vu steroj szo obsinszki pog-lavarje pred ednim meszecom dokoncsali, ka od szega mao v nedelo pa v szvetek pri njih krcsme morejo zaprete biti. Kelko penez sze ta potepe, kelko dūs sze pokvari, kelko grehote sze dela ravno one dneve, kda szmo duzsni po-szebn Bogi szlűzsiti — sto bi to znao zracsunati! Pa vu celom orszagi*) szamo edna obsina je, stera to zprevidi, stere poglavarsztvo ma telko krsztsanszkoga dūha, ka vūpa eto odlocsbo vōpovedati. Da pa te prej ostarjasje ne bodo mogli zsiveti! Posteni bodo lahko zsiveli, bodo odnjih dāli domo nosziti za szvétke, neposteni pa, ki szo z toga zsiveli, ka szo lűdem peneze z zsepa krali, vkrādjeno blāgo od decē i drzsine gorjemali pa mladezen z vezeljom naszladnoszti kszebi vabili, naj primejo za plűg pa brano pa motiko pa escse te lahko szvojo dūso tűdi resijo pekla. Zsivili oni, ki do Tamásdo naszledűvali!

(bi.)

A Beltinci szo 30 toga decembra preminócsega leta fārni mladenci vu soli szprāvisece meli. Eno 40 mladen-cov i mozskov je vkűper prislo, naj bi sze v drűstvo katolicsānszkih mladencov szpravili. Za predsednika szo szī odebrali gp. Kollār Petra plebānosa. Etoga drűstva cio je krsztsanszke mladence po zimszkih vecseraj, da domā zse delo opravijo, vkűpszpraviti v edno meszto, pa tam jih vesiti na krsesanszke pravice, ali na drűgo vu kmetsz-kih poszlaj potrebno zuanoszt. Tam sze vcsijo lepe cėrk-vene peszmi, ka bi tak po velikih szvetkaj bozse szlűzsbe diko poveksāvali z poszebnimi peszmami. Poleg vcsenja pa sze lahko po postenom vcsělji razvredijo ár postene veszelice szo ne prepovedane. To drűstvo scsē zāto nasoj mladini priliko dati za vcsenjē i navdűsavanje szamoga szēbe vu krsztsanszkih pravica. Posteno, ne pa razvűz-deno mladino scsemo meli, ka bi meli szledkar postene, bogābojecse mozske, steri bi vsze szvoje poszle, duzsnoszli

*) V Erdelyi je to zse dāvno notriypelano i szami g. notariusje morejo szkrb meli, naj sze pred 4 vűrov po poldnēvi ne odprejo. R.

krzsztianszko navdūseni ravnali. Hválo dām Goszpodi Bogi na tom meszti tūdi, ka sze je najslo vees vrlih deeskov, steri szo gotovi bili v to drūstvo sztopiti. Bog daj, ka bi to njin na velki haszek bilo. Hvála tūdi mil. grofi Zichy Augusztini steri szo 50 kron, gp. Kollár Peter plebánosi, ki szo 20 kron, Honti Béla dūsnomi voditeli, ki szo 10 kron, Csepreghy Károl stolniki, ki szo 10 kron, Klekl Jozsef plebánosi, ki szo 4 kron darūvali na cio toga novoga drūstva.

O.

Pszūvanje, preklinjanje je denesnji den tak razsirjeno, ka vnogi szo, ki pravijo, ka brezi njega nanes ne more biti. Pa more, ar szo lūdje dugo bili brezi njega eti na vogrszkom pa je zato drzsanje ne preislo. Sztarinszki zgodovinszki szpomeniki, pizma, drzsavne pravice i predge nam szvedocsijo, ka szo preklinjanje türki prineszli k nam tak, kak kavo. Prle je ete narod ne preklinjao, kaksa stecs neszreca ga je doszegnola, ar je veren bio szvojemi Bogi ino sze je vūpao vu njem vu vszakoj neszreči.

Prva prepoveszt, kak nam zgodovinarje kazsejo; je proti preklinjanji Boga 1563-ga leta vu 42-oj pravdi drzsavnoj vōdana. Vu toj je zapovedano, ka vszaki je duzszen kunecse obtosziti, ar csi to ne vesini, de na tri marke kastigani. Ki je pa kuno, on pa prvo pot sze more ocsiveszno pokarati, ob drūgim zbiti, ob tretjim, csi de pa preklinjao, sze tak more pokastigati, kak csi bi csloveka vmoro, ar z preklinjanjom drūgih dūse mori. — Prle je takse prepovedi ne bilo, ar ge ne greha, tam ne potrebno kastigati:

1659-ga leta i 1723-ga szo ponovili eto pravdo, 1808-ga szo jo pa escse osztrese vōpovedali pa mámo szodbo piznano iz leta 1748-ga, vu steroj je obszojena niksa Dukaszova zsena v Beregszászi na to ka jo morejo tri petkov zandrūgim z lopatov pred celov obesinov zbiti ino jo te ztirati z zarasa. 1752-ga szo Fagyas Lūkacsa na 24 lopatni vdarcov obszodili, 1752-ga pa Orosz Ladiszlava zsena na 50 vdarcov z korbacsom za volo njene poszebne pokvarjenoszti. 1732-ga szo Técsi Stevana za volo preklinjanja nato obszodili, naj ga na leszenoga konja zvezanoga mája nz pláci eden celi den, kda de szenje,

na szramoto ; csi bi pa escse ednok preklinjao, stirideszét lopat dobi, csi bi pa tretjokrat, sze naj na szmrt kamenűje.

Pri vojszki je za preklinjanje vszaki na szmrt kame-nűvani mogeo biti toga hipa.

II. Jozsef caszar, ki je za vero ne jako vreli bio, je zapoved dao, ka vszakoga, ki preklinja, naj vu noris-nico zaprejo, kak odnorjenoga ino ga naj ne pűszlijo vű, dokecs sze ne pobolsa.

1852-ga je caszarszka zapoved dana, ka csi sto z preklinjanjom koga szpacsi, sze naj na deszet let vu vozo zapre, nego te zse tak razsirjena bila eta bozsna navada, ka szo ne mogli obderzsati eto zapoved, ar bi te pol drzsanja mogli notrizapreti.

Na nemskom szo toga hipa drzsavne pravice naprej-piszale, ka ki preklinjajo, sze njim ob prvűm more jezik odrezati, ob drűgűm sze morejo na szmrt obszoditi, csi do z osztanűm talom jezika escse preklinjali. Je zdaj tűdi kastiga na to vűpovedana, nege kde tozsca ne, tam ne kastige.

Szveta maticerkev pa zse dvejezero let glaszi postűvanje imena bozsega — krsztsanszki sztarisje sze pa szmejejo vnogi, kda csűjejo szvojo malo deco preklinjati. Kak je prej csedno, ka zse to tűdi zna.

Preklinjati je pa pred decov telko, kak szpako delati, stero ki dela, bi njemi bole bilo, csi bi sze njemi mliuszki kamen na sinjek obeszo ino bi sze tak vu morje vtopo, pravi Krisztus, ar je preklinjanje Boga szamo vu szebi eden tih najveksűh grehov na szveti. (bi.)

Pűspecje, dűhovnicje i bogoszlovci szo ztirani z szvojűh hizs ino szemeniscs, 5000 dűhovnikov i bogoszlovcev je pozvanih k vojszki na navadno szlűzsbo vojacsco na Francozkom, najvecs dűhovnikov je zse pokastiganih za volo toga, ka szo brezi drzsavnoga dopűsztsenja mesűvali. Kak de dale, niscse ne ve. Pűspecje szo zdaj vkűpzprisli v Parisi vu hizsi ednoga pobozsno ga grofa ino szo tam tri dni tanács drzsali — ka szo dokoncsali, je escse ne vűdano. Znam to, ka csi de potrebno, ka idejo vszi radi na szmrt za Krisztusa i njegovo pravico. Narod pa od

Boga csaka csüdo na meszto toga, ka bi sze szam geno za szvoje pravice. (bi.)

Na taljánszkom je najvecs püspekov med vszemi drzsanzami. Vsze vküper 269. To zato, ar je tü najprle razsirjena bila szv. maticerkev ino püspectje szo zse vu apostolszki csaszaj bili po veksih mesztaj nasztavleni. Szo med njimi taksi, ki majo 3—4 szto jezer vernih, taksi pa tüdi szo, ki ne imajo vecs, kak pri nasz vnogi plebanos. Znamo, ka tü sztanüvajo v Rimi prvi püspek szveta, naszlednik szv. Patra apostola, szv. ocsa rimszki papa.

Dühovnikov je vise 30 jezero i far tüdi tak. Mense szo i bole na gosztoma, kak nase. Lüdsztva je okoli 28 million, ki szo z veksega vszi katolicsanci. Edna milliona csi je vszevküper drügoga vadlúvanja; nego vnogi szo, ki szo ne verna deca szv. materecerkve, ki szo vu razlicsna liberalszka, szocialdemokraticsna ino szlobodnozidarszka drúzstva notrizpiszani ino tak protivni szvetoj katolicsanszkoj veri. Satanov boj proti Bogi je vszesirom mocsen pa pomocsnike tüdi vszesirom ma med bozsними narodami. (bi.)

Zapoved pa Evangelium. Eden szlúzsabnik je szlúzso pri ednom nevernom kmeti, steri njemi je vu leti po szvetkaj i nedelaj tüdi delati zapovedavao. Sziromaski szlúzsabnik je prvo nedelo poszlühno, ar je goszpodar pravo, ka je delo szilno; to drügo nedelo tüdi; nego to tretjo je batrivno povedao, ka on vecs v nedelo ne bode delao, ar to Bog prepovedava.

— Eh, ka, njemi je djao te kmet, ve je pa to Krisztus pravo, ka csi ti oszel v nedelo v sztüdenec szpadne, ga zato v nedelo tüdi vöpotégnes.

— Isztina je, odgovori szluga, nego csi szi te oszel to v navado vzeme, ka vszako nedelo v sztüdenec szpadne, te trbej eli oszla bujti delaven den eli pa sztüdenec zakopati.

Vnogi szo, sterim de to dobro zamerhati na leto, ka sze radi z tem vözgovájajo, ka szo goszpoda zapovedali delati — ar je goszpod vsze goszpode prepovedao — ka pa Bog prepove, to niksi zemelszki goszpodar ne ima jusa zapovedavati. (bi.)

Pétdeszét letnico szvojea dűhovnistva szo obszlű-
zsavali januara 6-ga Viszokocsasztiti Goszpod Ratkovics
Vendel apatur i kanonik. Rojeni szo 1884-ga szeptembra
5-ga, za dűhovnika poszvecseni 1857-ga januara 6-ga.
Bili szo kaplan v Gornjoj Lendavi (pri Gradi), na Cankovi,
pri szv. Jürji i v Cserenszovci. Tű szo imenűvani po szmrți
pokojnoga Borovnjak plebanusa za namesztnika i kak taksi
szo szlűzsili v Gornjoj Lendavi, na Tisini i na szlednje
pri szv. Jürji, kde szo 62-ga isztinszki plebanos gratali ino
32 let szvojo faro modro i na zadovolnoszt lűdsztva, stero
sze escse denesnji den rado szpomina iz njih, vodili. Tű
szo posztanoli dekan i kanonik i kak taksi szo prisli v
Szombathely 1983-ga, kde szo dozday napredűvali vu csasztı
ino vu zdravji z vrelosztjov szpunjavali szvoje, njihovim
letam zse tezske duzsnoszti. Na pėtdeszėtletnico szo tűdi
ne bili mogocsi iz posztele koltari — za to molte za nji
vi, ki jih vu szrci imate zapiszanoga, naj jih goszpodin
Bog obdari z szvojimi milosztсами.

Tak dalecs je bilo eto popiszano za vasz, lűbi csteveci,
kda je posta prineszla zsalszten glasz njihove szmrți,
stera jih je ravno na tiszti den — januara 20-ga —
odszlobodila dugoga trpljenja, na steri den szo pred 50
leti ob prvim sztali pred oltarom bozsim, kak novomesnik.
— Escse ednok: Molite za njih. (bi.)

Dári na szebescsanszko cerkev.

Domácsa fara.

Z Bodonec.

Janzsá Stevan	2 —	Zelko Peter	— 50
Szakovics Eva	— 30	Zelko Marija	— 50
Zelko Maria	— 20	Petrovics Ludovek	1 20
Vucsák Lujza	1 20	Kreft Antonec familija	4 80
Drávec Treza	2 10	Gomboc Imri	2 —
Csrpnjak Ana	1 —	Küplen Mihál	1 —
Dündek Anton	3 —	Sebján Anton	1 —
Schmied Terezija	1 —	Talijan Marija	1 —
Szakovics Terezija	3 22	Küplen Sandor	1 —
Schnoffl Károl	2 —	Küplen János	1 —
Horvát Lena	1 —	Palatin Anton	1 —
Drobez Jozsef	3 —	Grah Franciska	1 —
Drobez Jozsef	1 —	Palatin Lujza	— 20
Szakovics Treza	2 —	Palatin Maricsika	— 20
Vlaj Károl	— 60	Palatin Anika	— 20
Drobez Imri	2 —	Palatin Károl	— 30
Bokán Lena	1 —	Janzsá Ivan	1 —
Zelko Mária	— 10	Császár Karolina	1 —
Vlaj Mihál	1 —	Janzsá Peter	1 —
Zorger Kata	1 —	Janzsá Ferenc	1 —
Ficko Ferenc	2 —	Fekonja Viktor	4 —
Ficko Maria	1 —	Santavec Ivan	1 —
Zselezen Agnes	1 —	Zelko Jozsef	1 —
Drobez Julia	2 —	Horvát Ana	1 —
Ketés Alojzij	2 —	Gomboc Treza	— 50
Vucsák Roza	— 40	Zelko Stevan	1 —
		Seruga Anton	5 20
		Kránjec Jozsef	2 —
Vküp 37 12		Seruga Ana	2 —

Z Macskovec.

Prle	22 10	Kránjec Károl	1 —
Fuisz Ivan	1 —	Kránjec Otilia	1 —
Zelko Ferenc	1 —	Kránjec Sándor	— 68
		Kránjec János	— 66
		Kránjec Rozália	— 66
Vküp 24 10			

Vküp 275 80

Z Dankovec.

Prle	56 40
Horvát János	2 40
Vucsák Treza	— 20
Vküp 59 —	

Z Poznanovec.

Prle	25 40
Fliszar Jozsef	2 —
Vküp 27 40	

Z Pecsarovec.

Prle	230 10
Zelko Stevan	2 —
Zelko Jozsef	— 50
Zelko Treza	— 50

Z Proszécske vészi.

Prle	123 10
Fuisz Jürij	1 —
Horvát Franc	2 —
Zelko Roza	1 —

Horvát Ana	1	—	Küplen Stevek	—	25
Bokan Jozsef	2	—	Küplen Elizabeta	—	25
Fujesz Marija	1	—	Küplen Trezika	—	25
Fujesz Mihál	2	—	Janzsa János	1	—
Vreecies Otília	1	—		Vkúp	134 50
Vreecies Mihál	1	—		V cérkvi.	
Vreecies Matjas	—	60	Ofer márciusa 19-ga 1905-ga	52	92
Fujesz János	2	—	V sparavei meszece marciusa	5	90
Janzsa Marija	1	—	Ofer aprila 23-ga	37	—
Fujesz Treza	1	—	V sparavei meszece aprila	16	61
Fujesz Rozália	1	—	" májusa	13	08
Vreecies János	1	—	Romarje trojieski dali	—	30
Rhodi Lóna	1	—	" cserenszovszki	3	74
Gáspár Miklos	1	—	V sparavei meszece júniusa	7	94
Hajdinják Treza	1	—	" " júliusa	4	76
Gáspár Jozsef	—	20	" " augusztusa	6	47
Gáspár Ana	—	40	" " szeptembra	6	69
Gáspár Matjas	—	40	Ofer " "	31	15
Fujesz Jozsef	2	—	Trojieski romarje	8	40
Gomboc Ana	1	—	" " "	8	74
† Opaka Zuzsa	1	—	V sparavei meszece oktobra	2	78
Gomboc Ferenc	—	40	" " novembra	7	16
Hajdinják Jozsef	2	—	" " decembra	17	50
Hajdinják Marija	1	—	" " januára 1906	7	66
Fujesz Eva	1	—	" " februara	8	77
Hajdinják Ferenc	1	—	" " márciusa	11	43
Durics Maria	2	—	" " aprila	12	48
Jerjek Matjas	2	—	" " májusa	6	94
			" " júniusa	10	51
			" " júliusa	6	62
			" " augusztusa	13	36
			" " szeptembra	7	25
			" " oktobra	5	97
			" " novembra	10	93
			" " decembra	13	38
	Vkúp	159 20	Romarje z Proszécske Vészi pri ofri	6	75
			Trojieski romarje	2	06
			Meszece januára 1-1907 v sparavei	6	48
				Vkúp	361 73
			Drügi dohodki.		
			Za odáno sztarino (blanje, okna, pees)	20	02
			Interes od penez l. 1905-ga	29	76
			" " 1906-ga	45	89
			Od lajstránjszkil penez osztalo	77	50
				Vkúp	173 17

Z Salomenec.

Prle	126	50			
Janzsa Stevan	1	—			
Kresnár Ana	1	—			
Janzsa Lajza	1	—			
Janzsa Treza	—	50			
Janzsa Fana	—	50			
Küplen Ivan	1	—			
Ehman Maria	1	—			
Ehman Ferenc	—	25			

Lübleni darovniki i nabiraleci! Jezusovo Szrcé vam naj dá za milodáre i trüd na tom szveti miloscsó, na ovom pa diko nebeszko.

Klekl Jozsef
plebános.

Knizsice od Oltárszkoga szvesztva sze dobijo po 16 filerih pri memi!

Szv. Szebastján
p. Battyánd.

Klekl Jozsef, plebános.